

Angleška propustnica za Radlca

Belgrad, 17. avg. (Izv.) Vlada je prešla iz inozemstva poročila, da je Radlč odpotoval z angleško propustnico, ki jo je dobil od angleškega zastopnika v Pešti. Vlada je sklenila potrebne korake pri angleškem zastopstvu.

V. Katol. shod v Ljubljani.

25. do 28. avgusta 1923.

Zadnje izpremembe voznega reda posebnih vlakov!

Na želje, sporočene iz dotičnih krajev, smo v sporazumu z železnico izpremenili danes:

Štev. 1. (Ljutomer—Radgona) odpelje iz Ljubljane na Brezje 24. avgusta ob 5. uri 35 min., v Otočah je ob 8. uri, iz Otoč v Ljubljano ob 16. uri 20 min.

Štev. 2. (Št. Ili—Maribor) odpelje iz Št. Ilija 24. avgusta ob 22. uri 10 min. in se združi v Mariboru z vlakom štev. 3 ter vozi dalje kot štev. 3 (odide iz Maribora 24. avgusta ob 23. uri 35 min., pride v Ljubljano 25. avgusta ob 3. uri 40 min., pelje v Otoče ob 4. uri 47 min.).

Potnikom stranski prog od Rogoške Slatine in Konjic je ustregla južna železnica tako, da udeleženci iz Zreč in Loč, dosedaj določeni za vlak štev. 4, gredo z navadnim rednim vlakom do Poljčan (ob 19. uri 20 min.) in tu vstopijo lahko v posebni vlak štev. 5 (Moškanja—Pragersko), da jim ne bo treba tako dolgo čakati. Vlak gre nato nazaj v Konjice in iz Konjic gre posebni vlak ob 20. uri 30 min. do Poljčan, kjer vstopijo ti potniki v posebni vlak štev. 4 ob 22. uri.

Za potnike od Rogoške Slatine (do izključno Šmarja) se vozijo z izrednim vlakom od Rogatca ob 19. uri in čakajo na glavni prog na vlak štev. 7. Stranski vlak gre nazaj po potnike iz Šmarja ter jih ob 22. uri pripelje na vlak štev. 7, ki odide iz Ponikve ob 23. uri 40 min. dne 24. avgusta.

V izkaznico si napišite vsi številko vašega posebnega vlaka! In sicer na zadnjo stran spodaj, veliko in debelo! Zapomnite si vašega vlaka številko, vzosite se le z njim, sicer delate zmedo. Zlasti v Ljubljani in Otočah pazite na številko vlaka (vsak tretji vagon bo nosil veliko številko), da ne boste plačevali kazni.

Kart Ljubljana—Otoče ne bo trebal! Dovoljena je transportna odprava. V vsakem vagonu takoj pri odhodu iz zadnje postaje, kjer še sme kdo vstopiti, izvolite enega redilja. Ta naj pobere od vseh, ki žele na Brezje, po 10.50 Din in jih napiše. To morajo storiti vsaj do Zidanega mosta. Tam gredo z denarjem v voz glavnega vodnika vlaka in mu oddajo denar, ta pa v Ljubljani plača za vse pot na Brezje. Kdor ni plačal, v Ljubljani izstopi. Na Brezjah se držite skupaj. Nihče ne sme zaostati, ampak vsi zopet greste v Otoče na vaš vlak!

Dolenjci izstopate in vstopate na Dolenjskem kolodvoru, le za pot na Brezje vstopate v Šiški (vlaki štev. 18, 19, 20 in 22) v vaš vlak!

V vlakih se vozite po možnosti ločeno po spolu, za red je odgovoren voditelj in železničarji, katere morate ubogati.

V en voz gre 35 do 40 oseb. Šele, ko je en voz poln, stopajte v nadaljnega. V Otočah ne pustite ničesar v vozu, razen stolov s številko vlaka! Zastave nosite se-

boj povsod. Vozni red posebnih vlakov damo tiskati in bo naprodaj v Ljubljani in na Brezjah, če bo do 21. avgusta tiskan, ga pošljemo tudi krajevnim odborom.

Denar za vozne listke na Brezje smo danes vrnili po nakaznicah vsem župnim uradom, ki naj se obrnejo na poštne urade radi dviga zneskov, ako bi jim bil denar prepozno dostavljen. Morebitne pomote poravnamo po 28. avgustu.

Za oratorij »Assumptio« so določene z ozirom na izredno velike stroške, ki jih izvajanje zahteva, te-le cene: sedeži: po 25, 20, 15 in 10 dinarjev, stojišča po 5 dinarjev. Sedeže naj si, kdor le more, naroči naprej na naslov: Slov. glasbeno društvo »Ljubljana« v Ljubljani, Ljudski dom. Navesti pa mora ceno in čitljivo ime. Naročene vstopnice bodo na razpolago že v soboto, oziroma v nedeljo podnevi v unijski trafiki in zvečer pri blagajni. En četrt pred začetkom koncerta pa izgube pravico rezerviranja in jih bomo po potrebi prosto prodali. Zato nujno svetujemo, da si vstopnice pravočasno oskrbite. Denar ob prevzetju.

One goste, ki ostanejo še v ponedeljek v Ljubljani, prosimo, naj se udeležijo drugega koncerta, t. j. v ponedeljek, ker je namenjen nedeljski zlasti onim gostom, ki v nedeljo ponoči že odidejo. Besedilo bo na razpolago v trafiki in pri blagajni.

Prehrana. Poleg doslej objavljenih priporočil še naslednje gostilne: Josip Schrey »Pri fajmoštru«, Sv. Petra nasip 5, 1. obed: Din 14.50, 2. obed: Din 16.—, celi dan gorka jedila; Anton Putrih, Dolenjska cesta štev. 6, I. obed: Din 10.—, II. obed: Din 15.—. Ker zahtevajo vsi gostilničarji, kakor to vedno poudarjamo, pravočasno prijavo z vnaprej poslanim denarjem, opozarjamo ponovno na to okolnost in pozivljamo udeležence, da se za hrano pravočasno prijavijo na že objavljeni naslov Anton Kos, Gospodarska zveza, mesni oddelek.

Mlaji. Ker je okraševalna komisija že dogotovila vse priprave za okrašenje prostorov, ponovno prosi za pravočasno dostavo mlajev, t. j. do 22. t. m. na lesno skladišče »Gospodarske zveze«, Dunajska cesta 29. Ker bi prepozna dostava mlajev onemogočila izvedbo zamišljenega načrta okrasitve, nujno prosimo vse one somišljenike, na katere smo se potom okrožnice in osebno obrnili in ki so nam dostavo mlajev zagotovili, da danega roka ne zamudijo.

Pevskim zborom. Pevcev je priglasiš za sodelovanje pri sv. maši nekaj nad 1.300. Skupno vajo bomo imeli na dvorišču realke, Vegova ulica, zapadno od Deželne dvorca, v nedeljo 26. avgusta od 7. do 8. ure. Spreveda se udeležijo samo oddelek pevcev. Vaje se morajo udeležiti vsi pevci, ki so se priglasiš in žele sodelovati. Ne mudite vaje! Tam dobite tudi vsa druga navodila. Oni pevci, oz. pevke, ki bodo morale iti v slavnostnem sprevedu pri svojih oddelkih, naj se podajo takoj, ko dospo na slavnostni prostor, za oltar pred cerkvijo, kjer bodo stali pevci. Nobena organizacija ne sme braniti — po sklepu skupnih vodstev — svojim članom udeležbe pri petju med sv. mašo. Po sv. maši bo prilike dovolj, da odide, če treba, vsakdo na svoje mesto. K vaji pošljite vse pevce, ki jih kakorkoli morete utrpeti v sprevedu! Note prinesi vsakdo seboj! Nepripravljeni pevci (pevke) redoma ne

bodo smele sodelovati, če ne pridejo k vaji. Pevovodje naj se zgledajo pred vajo pri zvezinim pevovodji ali tajniku. Oni pevski zbori, ki bi se radi udeležili obhoda skupno na vozovih, naj to nemudoma naznanijo na naslov: Miha Krek, tajništvo SLS, Jugoslov. tiskarna! Vozove dobe v Ljubljani. Zglase naj se samo celotni zbori, ki znajo peti nekaj lepih priprostitih pesmi na pamet.

ZBIRALIŠČA ZA UDELEŽENCE MANIFESTACIJSKEGA SPREVEDA V NEDELJO 26. AVGUSTA.

Splošna navodila: Ker se mora spreved brezpogojno pričeti razvijati točno ob sedmih zjutraj morajo biti vse korporacije, ki prenočujejo v Ljubljani točno ob pol 7. uri najkasneje na svojih zbirališčih, da jih je mogoče aranzirati, urediti in uvrstiti po programu v spreved. Udeležence, ki prihajajo z zgodnjimi jutranjimi vlaki bodo reditelji sprejeli na kolodvorih in jih peljali na prostor, kjer se bodo lahko odpočili in čakali, da pridejo na vrsto za spreved. Tudi te grupe naj skrbno, da bodo zgodaj zjutraj na zbirališču, da bodo reditelji razbremenjeni in se lahko posvetili tistim udeležencem, ki prihajajo z zadnjimi vlaki. Oddelki, ki pridejo v Ljubljano z vlaki šele po peti uri, bodo po navodilu rediteljev korakali naravnost na zbirališča, oziroma prav zadnji kar v spreved. Župnijski pripravljalni odbori v ljubljanski okolici naj sigurno poskrbe, da bodo njihovi udeleženci pravočasno v Ljubljani. Oni, ki prihajate v Ljubljano na vozovih, pa ne mislite iti z vozovi v spreved pustite vozove izven mesta v predmestjih in okoliških vaseh in pridite peš na zbirališče, ker so nam vozovi v veliko nadlego. Zlasti prosimo jezdece, kolesarje in narodne noše, da so zgodaj že ob šestih na svojih zbirališčih, ker je za to treba več dela in časa za dobro razporeditev. Upoštevajte, da imamo rediteljev premalo in bodo mnogi zaposleni na več mestih. Le če bo vsaka grupa točno izpolnjevala navodila bo mogoče spreved točno in pravilno razvijati. Zbirališča so določena takole:

Fanfaristi v Gledališki ulici pred novo palačo Trboveljske premogokopne družbe.

Konjeniki, ki bodo nosili prve zastave v Gledališki ulici pred palačo Trboveljske premogokopne družbe za fanfaristi v smeri proti Aleksandrovi ulici.

Gostje: Francozi, Čehoslovaki, Hrvatji pred opernim gledališčem v Gledališki ulici.

Ameriški in westfalski Slovenci na Aleksandrovi cesti od poslopja Trboveljske premogokopne družbe do Bleiweisove ceste.

Konjeniki v narodnih nošah v Gajevi ulici od Tomanove ulice do Dunajske ceste za palačo Ljubljanske kreditne banke.

Zastave osrednjih organizacij in zastave iz Ljubljane na Aleksandrovi cesti ob ograji vrta opernega gledališča.

Jugoslovanski klub pred opernim gledališčem.

Zastopstva centralnih organizacij ljubljanskih za omenjenimi zastavami na Aleksandrovi cesti v smeri proti Dunajski cesti.

Krekova mladina priključi na zastopstva centralnih organizacij na Aleksandrovi cesti in zavije po potrebi levo na Bleiweisovo cesto proti muzeju.

Slomškova zveza za Krekovo mladino ob ograji Piccolijeve vile na Bleiweisovi cesti.

Jugoslovanska Obrtna zveza na Bleiweisovi cesti za Slomškovo zvezo.

Skupina rokodelskih pomočnikov postavi in uredi na Tomanovi ulici od prve državne gimnazije do Aleksandrove ceste.

Vse narodne noše iz Ljubljane in ljubljanskih fara se zbirajo ob Aleksandrovi cesti pred Narodnim domom.

Dijakinje na Bleiweisovi cesti ob ograji deželnega muzeja.

Dijaki v Subicevi ulici pred poslopjem policijskega ravnateljstva.

Akademiki in bogoslovci na čelu v Subicevi ulici med deželnim muzejem in poslopjem policijskega ravnateljstva.

Slov. katol. akad. starešinstvo na vrhu deželnega muzeja za akademiki.

Orli prikorakajo na Bleiweisovo cesto od prelaza Dunajske ceste čez železnico proti Aleksandrovi cesti in se urejajo na tem delu Bleiweisove ceste (od Zidarjeve hiše do Aleksandrove ceste v dveh kolonah na obeh straneh Bleiweisove ceste).

Korošci in Prekmurci na Bleiweisovi cesti od Subičeve do Nunske ulice.

Štajerske dekanije na Bleiweisovi cesti priključi na Prekmurce in zavijejo v Erjavčovo cesto. Dekanije se zbirajo v vrstnem redu kakor gredo v sprevedu, tako da je skupina zastav osrednjih in mariborskih organizacij takoj za Prekmurci in za zastavami dekanije, ki pride v spreved po vrsto.

Kolesarji v Levstikovi ulici od Trubarjevega parka do Mladike.

Jeruzalemski in Lurški romarji imajo zbirališče v podaljšku Knaflijeve ulice ob Bleiweisove ceste do železniške proge.

Dekanija Ljubljanska okolica se razvršča v Slomškovi in Pražakovi ulici od cerkve sv. Srca Jezusovega do Zadržne zveze v smeri proti Dunajski cesti. Vse zastave iz te dekanije se zbirajo v Pražakovi ulici za Zadržno zvezo.

Ljubljanski občinski zastop pred Zadržno zvezo na Dunajski cesti.

Požarne brambe na Dunajski cesti od Gospodarske zveze do Vzajemne zavarovalnice.

Orlice v Knaflijevi ulici od Šelenburške do Bleiweisove ceste v smeri proti Bleiweisovi cesti.

Škofješko dekanijo v Simon Gregorčičevi ulici od Bleiweisove ceste do Gradišča v smeri proti Bleiweisovi cesti.

Kranj v Cigaletovi ulici za poslopjem deželnega sodišča.

Radovljica na Gosposvetški cesti od kavarne Evropa do Bleiweisove ceste v smeri proti Bleiweisovi cesti.

Moravce na Gosposvetški cesti pred pravoslavno cerkvijo do Bleiweisove ceste v smeri proti Bleiweisovi cesti.

Kamnik izstopi na državnem kolodvoru in se zbirajo in urejajo na Celovski cesti ob prostorih velesojma.

Kočevje v Simon Gregorčičevi ulici za škofješko dekanijo dalje proti Gradišču.

Trebnje na Gradišču od Simon Gregorčičeve do Rimske ceste v smeri proti Gregorčičevi.

Ribnica na Bleiweisovi cesti od poslopja deželne vlade do Rimske ceste.

Novo mesto na Rimski cesti od Krišičeve do Bleiweisove do Igriške ulice v smeri proti Bleiweisovi.

Semič na Rimski cesti za novomeško dekanijo.

Zužemberk na Rimski cesti za semiško dekanijo.

Šmarje na Rimski cesti za žuzemberško dekanijo.

Leskovec na Miklošičevi cesti do Pražakove ulice v smeri proti glavnemu kolodvoru.

Vrhnika na Tržaški cesti ob tobačni tovarni.

Cerknica na Erjavčevi cesti od Bleiweisove ceste do šole na Vrtači.

Litija na Dunajski cesti nasproti pražarnih bramb od Zadržne zveze do Trubarjeve ulice v smeri proti železniškemu poslopju na Dunajski cesti.

Vse godbe se zbirajo v Knezovi ulici na dvorišču prve državne gimnazije, kjer po potrebi bodo dodeljene na posameznih zbirališčih.

Vozovi s pevskega zbori se zbirajo v Kolizejski ulici, dohod iz Gosposvetške ceste po Knezovi ulici.

Pripravljalni odbori, župnijski in dekanjski reditelji! Izrežite ta raspored iz časopisa in ga imejte vedno pri sebi. Poučite udeležence že med vožnjo, kje je vaše zbirališče.

Politične vesti.

† Pogrešen naslov. »Slovenski Narod« v svoji današnji številki toži nam, da je v naši državi celokupna opozicijska zgolj negativna, da zavestno ruši moralno avtoriteto države in njenih funkcionarjev, da ni stvarna in se ne zaveda odgovornosti napram narodu in principijelno odklanja vsako sodelovanje pri gradbi države. Opozicijska ruši

Ivo Bratun:

Ostanki tirolskih naseljencev v Sorici.

V petnajstem stoletju se je naselilo več družin iz Pustriške doline na Tirolskem po gorenjeselski dolini. Te nemške naselbine so bile raztresene od Zeleznikov in Nemškega rovta v Bohinju do Nemškega ruta na Tolminkem po vseh hribih in dolinah, o katerih pa danes, razen krajevnih imen in priimkov, ni skoro več sledu najti. Edinole v Sorici, ki je bila najbrže centrum tedanjega tirolskega življa, te skoro pri vsakem pogledu spominja nekaj na tirolski značaj; tu se vidijo hiše zidane v čisto tirolskem stilu, n. pr. hiša g. Frölicha (Kejžarjeva). Imena gora, ki obdajajo Sorico, so nemškega izvira kot n. pr. Donerškogl, Fuchskogole, Holckogole, Lajner, Travh, Gasaroke (Gamsrücken), ravnatoka posameznih pašnikov in gričev, n. pr. Protek, Gozlek, Mišengrontek, Morgentrost, Kalrašteek, Gajlgerav, Hobek, Štrajtner, Rotele, Rotnek, Rotlpohe, Ravtek i. t. d.

V Sorici so govorili še pred sto leti neki nemški dialekt, a danes govorijo že vsi dobro slovenski ter se čutijo kot zavedni Slovenci, že v zgoraj omenjeni hiši g. Frölicha, sem videl v sobi sliki naših pesnikov Prešerna in Gregorčiča.

Pač pa še danes govorijo med seboj v Sp. Dajnah neko nemško narečje, ki je brez gramatike in mu je primešanih mnogo slovenskih besedi. Tako imajo nekatere besede nemško deblo, a končni-

ca je slovenska. Tudi pri nemških besedah rabijo slovensko sklanjatev, ker nemške ne znajo. Tu podajem par slik, iz katerih lahko spoznajo čitatelji, dajnsko narečje: »Niks firhten, sej kužla nē ne pobajsa, ali »Micka lampa cindi, venštr cumahi i. t. d.«; povečini se poslužujejo za samostalnike in glagole nemških besed, a veznike rabijo slovenske. Sp. Dajne, ali »Unterhoben« kakor jih imenujejo domačini, so pol ure hoda oddaljene od župnijske cerkve v Sorici ter obdane od vseh strani od strmih gričev in gora ter ne vodi nobena pot skozi vas, ki šteje 20 hiš; ker so tako ločene od vsega prometa, je lahko umevno, zakaj se je ravno v tej vasi tako dolgo ohranilo to narečje, o katerem v drugih sosednih vaseh že davno ni več sledu. V Sp. Dajnah še danes pojejo tirolske narodne pesmi, ki so jih pa že tudi Dajnčani precej v svoje narečje asimilirali, tu podajam dve najbolj karakteristični. »Ohect v Kanigalileiji«.

Muter frav, frogt du mih,
Muter frav, sogt du mir, vas ist der
ajns! Ajns ist derselbe got iber der velt
und himel.

Muter frav, frogt du mih,
..... (se ponavljata prva 2 verza)
vas ist evajt! Evajt ist Jezus in Marija,
Muter frav, vas ist drajt!
Draj ist, drajt gotiše peršonen.

Muter frav vas ist fir!
Fir ist fir evangeliste.

Muter frav vas ist finf!
Finf ist finfe Wunde (Wunden) gotiše.

Muter frav vas ist sehs!
Sehs ist sehse kruge bajne (Wein).

Muter frav vas ist siben!
Siben ist siben zakramente.

Muter frav vas ist ohte!
Ohte ist ohte vaje hajlige.

Muter frav vas ist nojne!
Nojne ist nojne kure ajngele.

Muter frav vas ist cene!
Cene ist cene gebote gotiše.

Muter frav vas ist elfe!
Elf ist elf devicen.

Muter frav vas ist cvelfe!
Cvelfe ist cvelfe jogre gotiše.

Druga je planinska:

»Auf dem Olbm, auf den Höhen
šet der Gamsen und ein Reh,
ein Jager dabai, hat Pulfer kein Plei.«

Posebno radi te narodne, tirolske pesmi pojo, kadar so na ženitnini, ali pa kadar čujejo pri mrliču. Pred tridesetimi leti so še po soriški župniji pobirali darove za sveče, ki sta jih potem nesla dva zastopnika župljanov, v samostan Innichen na Tirolskem, kjer so dobili sredstvo proti gosencam. (Zegen fir kavčen.)

O Sorici bi se dalo zapisati še mnogo zanimivega, kar pa prepuščam bolj veščemu peresu, ter pristavljam ob zaključku, da se ljudje v sorskih planinah ne čutijo kot Nemci, ampak pokažejo ob vsaki priliki, da so zavedni Slovenci. To so pokazali pred 2. letoma, ko je bila Sorica okupirana po Italijanih, kakor tudi pred desetimi leti, ko so žene in dekleta v Sp. Dajnah napodile z burkljami učitelja, ki je bil poslan od »Schulvereina«, da bi tam ustanovil nemško šolo.